

4. *Процик І. Презентація нової лексики в лінгводидактиці для чужоземців / І. Процик // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – 2007. – Випуск 2. – С. 24 – 30.*
5. *Сокіл Б. Методи вивчення української мови як іноземної та їх характеристика / Б. Сокіл // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – 2007. – Випуск 2. – С. 14 – 18.*
6. *Станкевич Н. Основні прийоми навчання говоріння в курсі української мови як іноземної / Н. Станкевич // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – 2008. Випуск 3. – С. 289 – 292.*

УДК 378.016:811.161.2:784

Олена Деньга

Черкаський державний технологічний університет, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ПІСЕНЬ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Olena Denga

Cherkasy State Technological University, Ukraine

USING SONGS ON THE LESSONS OF UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE

Ідея використовувати пісні під час викладання української мови як іноземної сама по собі не нова.

Багато авторів у своїх підручниках, особливо в тих, які призначені для інтенсивних курсів навчання, у кінці кожного уроку розміщують певну пісню як додатковий розважально-пізнавальний матеріал країнознавчого характеру. Однак їхній освітній потенціал насправді в багато разів глибший, значніший і різноманітніший.

У процесі навчання мови як іноземної студенти поряд зі здобуттям знань, формуванням навичок і вмінь засвоюють відомості країнознавчого й культурно-естетичного характеру, долучаючись до духовної культури українського народу. У цьому плані неоціненною є роль музики. Музика, як зазначав В. Леві, – це «найсильніший психологічний стимул, здатний проникати в приховані глибини свідомості, вона при всій своїй абстрактності завжди містить ту чуттєву безпосередність» [2, с. 37].

У сучасній методиці викладання іноземних мов педагоги особливу увагу приділяють автентичним матеріалам. А пісня тією чи іншою іноземною мовою є прекрасним автентичним матеріалом, що містить у собі пряму і

непряму мову, представляє всі мовні жанри і демонструє зразки різних функціональних стилів мови – від розмовного до піднесеного. В автентичному пісенному матеріалі містяться синтаксичні кліше, емоційно забарвлена, експресивна лексика і фразеологія. Не можна не погодитися з Г. В. Кокоріною, яка вважає, що «стосовно процесу навчання іноземної мови коректніше говорити не просто про пісні, а про пісенні матеріали» [1]. Вона виділяє в пісні такі аспекти і компоненти:

- музику,
- слова,
- виконання,
- відеоряд,
- «легенду» (історію створення пісні, відомості про виконавця та про авторів музики й слів).

У викладанні іноземної мови велике значення має хороший особистісний контакт із викладачем. Звучання пісень на уроці створює особливо комфортний емоційно-психологічний настрій, що налаштовує на взаєморозуміння між викладачем і навчальною аудиторією.

Пісні – це величезне, практично бездонне і постійно оновлюване джерело, в якому для кожної навчальної теми можна знайти приклади. Пісні відображають не тільки душу народу, а й його історію, традиції, побут, культуру, поняття і звичаї, поведінку й емоції. У піснях є абсолютно все. Тому насправді через них можна пояснити іноземцям і менталітет, і історію, і культуру.

У піснях, найчастіше побудованих у вигляді монологічного висловлювання в розмовному стилі або діалогу, зосереджені найбільш вживані лексико-граматичні конструкції, які необхідні студентам, в першу чергу, для якнайшвидшого входження в живу розмовну мову, для подолання мовного бар'єру.

Пісні – це жива народна мова, яка набагато швидше, ніж література реагує на різні мовні процеси, відображає нові реалії.

Пісня дає можливість набагато інтенсивніше і якісніше засвоїти вимову з її артикуляційно важкими поєднаннями звуків.

Крім цього, музика легко запам'ятовується, а з нею набагато простіше опанувати нові слова та вирази.

Коли ми використовуємо мелодійну основу, ми полегшуємо студентам завдання постановки правильного звукоутворення й артикуляції.

І, що особливо цінно, студенти одразу вчаться висловлювати свої думки іноземною мовою не за допомогою окремих слів, а цілими словосполученнями і фразами, вони навчаються розуміти зв'язну розмовну мову, засвоюють цілі сегменти мовленнєвого потоку, правила українського наголосу.

Пісня збагачує лексичний запас студентів, оскільки в процесі розучування викладач не лише розглядає всі слова і вирази, які у віршованій формі та на мелодії запам'ятовуються і швидше, і точніше.

Приспів пісні можна використовувати як фонетичну розминку, а також для створення позитивного настрою на початку уроку.

Піснею можна закінчувати заняття.

Бажання вивчити нову популярну пісню може бути стимулом для освоєння нової лексики й граматики.

З текстами пісень можна проводити різні види робіт.

Можна попередньо проводити роботу з текстом без музики.

Прочитати текст і обговорити. Роздати студентам текст пісні з пропущеними словами, які визначають за контекстом, і дати завдання вставити пропущені слова. Можна, вивчаючи дієслова, подати текст без закінчень дієслів і дати завдання студентам написати їх. Для студентів із більш високим рівнем підготовки варто давати частини пісні як аудіювання.

У позаурочній роботі є нагода використовувати театралізовані постановки пісень. Наприклад, зробити театралізовану постановку пісні «З сиром пироги». У цьому тексті багато ролей, тому можна залучати до роботи всю групу.

На базі вичленованих з тексту лексико-граматичних конструкцій складаються вправи і діалоги, розподіляються всі граматичні та лексичні теми.

Отже, пісня відкриває якісно інші можливості у викладанні української мови як іноземної.

Література

1. Кокоріна Г. В. Соціокультурний аспект пісенних матеріалів. URL: http://www.gim29.tomsk.ru/files/img/13_publ.doc/.
2. Леві В. Питання психобіології музики // *Радянська музика*. 1966. № 8.
3. Tim Murphey "MUSIC&SONG", Oxford University Press, 1 бер. 1992, 151 стор.